

Kerékfy Márton:

Ligeti György kompozíciós módszere a Hegedűverseny kéziratának tükrében¹

Szerencsés helyzetben van a kutató, aki Ligeti György műveinek keletkezéstörténetét, kompozíciós folyamatát kívánja rekonstruálni, hiszen a zeneszerző – egyes művek esetében zavarba ejtően – nagy mennyiségű kompozíciós kéziratot hagyott hátra, s ezek ma már csaknem hiánytalanul hozzáférhetőek és tanulmányozhatóak, ráadásul javarészt egyetlen gyűjteményben, a bázeli Paul Sacher Alapítványnál. A Ligeti-kéziratok vizsgálata révén azonban nemcsak a művek geneziséét ismerhetjük meg, hanem a mögöttük megbúvó rejtett hatásokra és motivációkra, a szerzői intencióra, a komponálás során követett ideálokra és modellekre, valamint – nem utolsósorban – Ligeti saját és mások zenéjéhez fűződő viszonyára is fényt deríthetünk. Mindazonáltal csak a legutóbbi években látott hozzá néhány elszánt kutató egy-egy mű primer forrásanyagának módszeres feldolgozásához, így Ligeti „kompozíciós módszerének” a teljes űvre-re kiterjedő, átfogó bemutatására még bizonyosan jó ideig várunk kell. Tanulmányomban e majdan kirajzolódó kép egy részletét kívánom felvázolni: az egyik legösszetettebb kései mű, a *Hegedűverseny* (1990–1992) Bázelen található kézirat forrásanyaga alapján igyekszem bemutatni Ligeti munkamódszerének, zeneszerzői gondolkodásának és alkatának néhány lényegi vonását.

---

¹ Az Évfordulók nyomában címmel, 2013. december 5-én rendezett zenetudományi konferencián elhangzott előadás absztraktja.